כן ארבעים יום. מתיוק כן מרבעים ה"ג. ל"ת שעברו מ' יום מתיקו מגוף המלה פ) (מתקלקל): **ונפרד מזומפ.** מתקלקל המלה פסולה דקלא אילן הוא: **ממירא מרכפא.** שמור קצה: **ומימיך.** ליזה שיטו כשר וליזה שיטו פסול שיטו שקר המשנה דכרו ולרעה הכל יודעין שרע הוא ו)[שיטו אמת המשנה דכרו להוסיף עליו ולקיימו הכל יודעין שטוב הוא]: **מאי אין לה בדיקה דקאמר נמי אטעימה.** אין לחם יכול לבדוק הלמר חם לשם תכלת נצבע חם לטעימה לשם ניסיון ואמרו לעיל [מב:] דטעימה פסולה. ל"ת לטעימה וה"ק אין בודקין יורה של תכלת בטעימה שלא יפסל כל היורה אלא שקיל בצינעתא כדמפרש לעיל [שם]: **מר.** שם תכס: **ממצי.** שם מקום: **לאו אכלה הוא.** להם מיפרד חזותא כדרב יצחק ולאו קלא אילן להם מישתי למעליותא כדר"ת ז): **שמועפא.** דרב יצחק ה) מלא מהדדי מיתמר כלומר נשמיהן ימד בדקינן ולא פליגי אלא היכא דבדקנא כו' ט) והא דרב מלא מוספא על דרב יצחק ומפרש לותה: **דייק וזכין.** מן המוחמה: **כחומרי מניימפ.** ללעיל דקתני טעימה פסולה אלכך בעי מוחמה: **מן העובד כוכבים.** אם מגר הוא כשרה ללא מרע נפשיה וחבין להי מיברלי וכשרה: **פסולה.** דשמא הוא נצבע ושלא לשמה נעשית: **ואע"פ שמרו כו'.** אפ"ה אמרינן (גבי) מגר יברלי מכרה לו: **מאי טעמא.** אין מוכרין ז) מצויית לעובד כוכבים: **משום זונה.** ללמא הוא ליה זונה יברלית וסבורה יא) יברלי הוא ותבעל ליה יב) ועבדין משום לי מתמתן נם (דבריה ז). ל"ת משום זונה עובדת כוכבים ללמא יהיב להי להוא יברלי יד) נתנה לי ואתי למחשדיה: **שמא יפלוה.** יברלי עם העובד כוכבים זה וסבור יברלי הוא להא יש לו ליתים ויהרגנו: **רב יהודה רמי ליה מכילתא לפורזימא לחינכי ביתיה.** היה מטיל ליתים לנגד שמתכתה בו תמתו: **ומברך על לפרע.** ועוד עושה דבר זה כשמתעטף בטליתו בכל בוקר ובוקר היה מברך: **מדרמי.** מכילתא לכתוב תמתו שבכר נשים חייבות בה ללמא בשבר מלות עשה שהזמן גרמא הוא ומאי מברך כל צפרא וצפרא **כרבי** ג) **דתניא** תפילין כל זמן **שמניחן** מברך עליהן דברי רבי אי הכי כל שעתא נמי רב יהודה אניש צניעא הוה ולא שרי ליה לגלימיה כוליה יומא ומאי שנא מצפרא כי משני מכסות לילה לכסות יום ת"ר ג) **הכל חייבין** בציצית כהנים לוים וישראלים גרים נשים ועבדים ר"ש **פוטר בנשים מפני** ד) **שמצות עשה שהזמן גרמא הוא** ה) **וכל מצות עשה שהזמן גרמא** נשים פטורות אמר מר הכל חייבין בציצית כהנים לוים וישראלים פשיטא דאי כהנים לוים וישראלים פטירי מאן ליחייב כהנים איצטריכא ליה ס"ד אמינא הואיל וכתיב ו) **תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדיו גדילים תעשה לך** מאן דלא אישתרי כלאים לגבייהו בלבישה הוא דמיחייב בציצית הני כהנים הואיל ואישתרי כלאים לגבייהו לא ליחייבו קמ"ל ז) **נהי דאישתרי בעידן עבודה** בלא ח) **עידן עבודה לא אישתרי ר"ש פוטר בנשים מאי טעמא דר"ש** י) **דתניא** ל) **וראיתם אותו פרט לכסות לילה אתה אומר פרט לכסות לילה או אינו אלא פרט לכסות סומא כשהוא אומר** מ) **אשר תכסה בה הרי כסות סומא אמור הא מה אני מקיים וראיתם אותו פרט לכסות לילה ומה ראית לרבות כסות סומא ולהוציא כסות לילה** נ) **מרבה אני כסות סומא שישנה בראיה אצל אחרים ומוציא אני** ס) **כסות לילה שאינה בראיה אצל אחרים ורבנן** האי

בן ארבעים יום ותרי לה בגווייהו מאורתא ועד ע) **לצפרא איפרד חזותיה פסולה לא איפרד חזותיה כשרה ורב** פ) **אדא קמיה דרבא** משמיה דרב עוירא אמר מיתי צ) **חמירא ארכסא דשערי ואפיא לה בגוויה אישתאי** למעליותא כשרה לגריעותא פסולה וסימניך שינוי שקר שינוי אמת מאי אין לה בדיקה נמי דקאמר אטעימה מר ממשכי אייתי תכלתא בשני רב אחאי בדקוה בדרב יצחק בריה דרב יהודה ואיפרד חזותיה בדרב ק) **אדא ואישתאי למעליותא** סבר למיפסלה אמר להו רב אחאי אלא הא לא תביעלתא היא ולא קלא אילן היא אלא שמע מינה שמועתא אהדדי איתמר היכא דבדקנא בדרב יצחק בריה דרב יהודה לא איפרד חזותיה כשרה איפרד חזותיה בדקינן לה בדרב ר) **אדא בחמירא ארכסא אישתני למעליותא כשרה לגריעותא** פסולה שלחו מתם ש) **שמועתא אהדדי איתמר רבי מני דייק וזבין כחומרי מתניתא** א"ל ההוא סבא הכי עבוד קמאי דקמך ואצלה עיסקייהו ת"ר ת) **הלוקח טלית מצוייצת** מן השוק מישראל הרי היא בחזקתה מן העובד כוכבים מן התגר כשרה מן ההדיוט פסולה ואע"פ שאמרו אין אדם רשאי למכור טלית מצוייצת לעובד כוכבים עד שיתיר ציצויותיה מאי טעמא הכא תרגימו משום זונה רב יהודה אמר שמא יתלוה עמו בדרך ויהרגנו רב יהודה ת) **רמי תכילתא** ש **לפרזומא** דאינשי ביתיה ומברך ת) **כל צפרא** להתעטף בציצית מדרמי קסבר מצות עשה שלא הזמן גרמא הוא אמאי מברך כל צפרא וצפרא כרבי ג) **דתניא תפילין כל זמן** ת) **שמניחן** מברך עליהן דברי רבי אי הכי כל שעתא נמי רב יהודה אניש צניעא הוה ולא שרי ליה לגלימיה כוליה יומא ומאי שנא מצפרא כי משני מכסות לילה לכסות יום ת"ר ג) **הכל חייבין** בציצית כהנים לוים וישראלים גרים נשים ועבדים ר"ש ד) **פוטר בנשים מפני** ה) **שמצות עשה שהזמן גרמא הוא** ה) **וכל מצות עשה שהזמן גרמא** נשים פטורות אמר מר הכל חייבין בציצית כהנים לוים וישראלים פשיטא דאי כהנים לוים וישראלים פטירי מאן ליחייב כהנים איצטריכא ליה ס"ד אמינא הואיל וכתיב ו) **תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדיו גדילים תעשה לך** מאן דלא אישתרי כלאים לגבייהו בלבישה הוא דמיחייב בציצית הני כהנים הואיל ואישתרי כלאים לגבייהו לא ליחייבו קמ"ל ז) **נהי דאישתרי בעידן עבודה** בלא ח) **עידן עבודה לא אישתרי ר"ש פוטר בנשים מאי טעמא דר"ש** י) **דתניא** ל) **וראיתם אותו פרט לכסות לילה אתה אומר פרט לכסות לילה או אינו אלא פרט לכסות סומא כשהוא אומר** מ) **אשר תכסה בה הרי כסות סומא אמור הא מה אני מקיים וראיתם אותו פרט לכסות לילה ומה ראית לרבות כסות סומא ולהוציא כסות לילה** נ) **מרבה אני כסות סומא שישנה בראיה אצל אחרים ומוציא אני** ס) **כסות לילה שאינה בראיה אצל אחרים ורבנן** האי

מוכה יח). **שיטה מקובצת** ע) צפרא אי איפרד: פ) ורב אויא: צ) בדרב אויא ואשתני: ק) בדרב אויא: ר) בדרב אויא: ש) מדרבאי נסרון הוא תכלת ר) כדרב אויא: א) אלא ש"מ מדרבאי נסרון הוא תכלת ב) דרב אויא: ג) כו' דהא דרב אויא: ד) מכרין טלית: ה) וסברה דישראל: ו) עובד כוכבים לזונה עובדת כוכבים הטלית: ז) ישראל פלוני: ח) דלילה נמי: ט) ואילך כחד: י) כולה: יא) מצפרא ליברלי: יב) היום הס"ד יאח"כ מה"ד כי משני מכסות: יג) יום דשרי: יד) עיבוד לשמה ואפ"ה נקתים: טו) ניקחין. לפי שיש טורח לנתק [הפרשיות] ולחזור ולהפער ואתי למסמך ולא בדיק ושמא אינם מדוקדקות בחסירות ויתירות אבל ספרים ומזוזות אין בהן טורח לבודקן ולא סמיך עלייהו ובודקן. מהר"פ: כה) ורב אויא: כו) פסולה ס"א ובדיקה משום חששא דקלא אילן:

בן ארבעים. פירשתי פרק המשה נגלה (דף סג.): **מאי** אין לה בדיקה נמי דקאמר אטעימה. ובדיקה דרב יצחק וכו' כב) מלא מהני בלוקא מן המומחה שיודע לטעימה כה) פסולה ב) אבל לא ידע מקלא אילן למיהו גופיה לא ידע: **ור"ש פוטר בנשים.** אף על גב דלמרינן ברכות (דף כ:) גבי קידוש דנשים חייבות הכל שיטו בשמירה יטנו בזכירה וחכור ושמור בדבור אחד נאמרו ואמרינן נמי במכילתין וביומלמי דגלילים ולא תלכם בציצית אחד נאמרו לאו מילתא היא להתם לא מיתמר בדבור אחד אלא לאשמועינן הא אבל הכא מיתמר כי היכי דלא ב) ניסתרו מהדדי והכי נמי אין להקשות דינידרום כי היכי דמרבינן (פסחים מג.): גבי מילת מלה ס) להתם אלא לכתיבי אחד קרא ב): ורבי

תורה אור השלם

1. לֹא תִלְבַּשׁ שַׁעַטְנֵז צֶמֶר וּפִשְׁתִּים יַחְדָּו:
דברים כב יא
2. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתֻרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם:
במדבר טו לט
3. גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ עַל אַרְבַּע כַּנְפוֹת כְּסוּתְךָ אֲשֶׁר תְּכַסֶּה בָּהּ: דברים כב יב

רבינו גרשום

איפרד חזותא. אם נפסל מראהו: ארכסא קשה שהחמיץ ביותר: שינוי שקר. היינו לגריעותא ופסול: ושינוי אמת. היינו למעליותא וכשרה: אטעימה קאמר. כלומר כיון דצבעי נמי לשום טעימה משום הכי אין לה בדיקה דאין אדם יכול להבחין אם נצבעה לשום טעימה או לשם תכלת לציצית: ממשכי. שם מקום: הא לא תכלתא היא. דאיפרד חזותא ולא קלא אילן דאישתני למעליותא: דאיק ובין כחומר מתניתא. דלא צבין תכלת אלא מן המומחה שצבעו לשם תכלת ובדיק לה בחרייהו: מן העובד כוכבים מן התגר. אם לקחה מעובד כוכבים תגר כשרה דישראל יהביה ניהליה לזבוני: מן העובד כוכבים הדיוט פסול. דליכא למימר דישראל היא דלהדיוט לא יהיב איניש מידי לזבוני אלא עשאה להטעות עצמו: הכא תרגימו משום זונה. שמא עובד כוכבים היה נותן לה אותו טלית בראתנה ותוציא לעז על שום בר ישראל ותאמר פלוני נתן לה טליתו מצוייצת בשכר ומשום הכי אין רשאין למכור: שמא. יתעטף בו העובד כוכבים ויראהו ישראל ויחשוב שיהודי הוא ויבא להתלוות עמו בדרך ויהרגנו העובד כוכבים. ואעפ"כ מן העובד כוכבים מן התגר כשרה: לפרזומא דאינשי ביתיה. לבגד שאשתו מתכסה בו והוא נמי היה מתעטף בה: מדרמי. לבגד אשתו קסבר ציצית לאו זמן גרמא דסבר דלילה נמי זמן ציצית ונשים חייבות וטליתה חייבת: ומאחר דלאו זמן גרמא

סה א ב מיי' פ"ג מהל' ציצית הל' ט: סו ג מיי' פ"ג מהל' ציצית הל' ז טוש"ע או"ח סימן כ סעיף ג:
סז ד ה מיי' שם פ"ג הלכה ט ועי' שו"ע או"ח סימן כ סעיף כו:
סח ו מיי' פ"ג מהלכות ציצית הלכה ח ועי"ש ממנ עמין כו טוש"ע או"ח סימן ח סעיף נח:
סט ז מיי' פ"ד מהלכות תפילין הל' ז ממנ עמין כג טוש"ע או"ח סי' כה סעיף יב:
ע ח מיי' פ"ג מהל' ציצית הלכה ח ועי' בהשגות וכ"מ ממנ עמין כו טוש"ע או"ח סי' מב סעיף ב:
עא ט מיי' פ"ח מהל' כלי המקדש הלכה יג ופ"י מהלכות מלוגת הל' נב:
עב י מיי' פרק ג' מהל' ציצית הל' ז טוש"ע או"ח סי' ח סעיף ג:
עג כ מיי' שם טוש"ע שם [ומיי' יח סעיף ג]:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה ג' כ' לילה וכו' ממלי מבכר הא א"צ לברך אלא פעם: (ו) ד"ה ומפני כי וכו' ותחת לילה לילה ל"ג ר"ח כל"ל וכו"ל: (ז) ד"ה כסות סומא אמור למיכ:

גליון הש"ס

גמ' לפרזומא דאינשי ביתיה. עיין תוס' יו"ט פ"ג סוטה ד"ה ר"ש וכו' ד"ה תד"ה ור"ש וכו' ד"ה שאני דבתיבי בחד קרא. עי' יומא דף ד ע"ב תד"ה דמיתי:

מוסף רש"י

רמא תכלתא. הטיל ציצית לפרזומא דאינשי ביתיה. לטלית שמתו לקבור בילה זמן ציצית הוא, ולפיכך אותו (במדבר טו) פרט לכסות סומא, אבל בכות בילה חייב והוא מצות עשה שלא הזמן גרמא ונשים מיכוח (סוכה יא.). תפילין כל זמן שמניחן מברך עליהן. ומפילו מולגן ומניחן מלה פעמים ביום (סוכה מב.). הכל חייבין בציצית. לאפוקי קטן שיודע להתעטף (חולין נב:). שהזמן גרמא. שהזמן גורם לה שתהא (קידושין כט:). הואיל וראשתרי כלאים לגבייהו. בעידן עבודה, דלאכנט של כלאים היה דמתיר (שמות כח) ולא לאכנט שהיה עשוי שש משזר ומדשם ניתנה תכלת לעמרן (שבועות יג:). פרט לכסות לילה. טלית העשויה לכסות בילה פטורה מן הציצים (זבחים יח:). אשר תכסה בה. ירבוי לקרא הוא שישנה בראיה אצל אחרים. וקרינן ביה ורלפים לאחרים ניום, ולא אמי מצר מכסה ומפיק ילפים שאינה בראייה. ומי מרבינן לה מאבר מכסה קל עקרת ליה ילפים (שבת כד:).

ע) [סוכה יח.], ב) [שם מו:], ג) עכרין ג: [חולין ג:], ד) [ע' תוס' ברכות יד: ד"ה ותמהני], ה) [קדושין כט. ד"ה ון], ו) [ע' תוס' לעיל מב. נמוך ד"ה מלכלן], ז) שבת מז: זכחים יח:, ח) [ר"ק מ"ו], ט) וכן הוא בכ"מ כ"ר"ם. ל"ק], י) כל לפרל פעם. כ"ר"ם. כ) פיומא. ל"ק], ל) [סיו ל' יעב"ץ], מ) בעי עבוד לשמה ומתמ מפרש להכל בשאר ספרים מיכי ולוחה הוא ומלמא. ל"ק], נ) [שם ופ"ש לציצית מה שאינו מומחה כו' תהם כדיעבד ולפי הקונטרס נמי יש לפרש כדיעבד כו' כ"ש. ל"ק], ס) ר"ק מ"ו, ע) פעם אחת. ל"ק], פ) ע' הגירסא בכ"ג אלפם ובכ"מ אלפיה קטנה], צ) [בס"ה: בחוקה], ק) נמי בדיקה. ל"ק], ר) ודע מקלא אילן אבל אינו נופיא וגי' ר"ש לא אבל מקלא אילן לא לפיכך כו' ומיהק מיומא לא ידע קמייתא ובפ"ז גורס בגירסא שלפנינו. ל"ק], ש) נאמרי. ל"ק], ת) [ועי' תוס' פסחים מג: ד"ה מד"ה ובפ"ז ובמה שיימתי שם על נידון].